

İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

DÖNEM I MESLEKİ VE KLİNİK BECERİ UYGULAMALARI REHBERİ

“Primum non nocere”

*Hippocrates
(M.Ö. 460 – M.Ö.370)*

İçindekiler

1. Mikroskop Kullanabilme Becerisi	2
2. El Yıkama Becerisi.....	3
3. Sargı-Bandaj Uygulayabilme Becerisi	4
4. Servikal Collar (Boyunluk) Uygulayabilme Becerisi	5
5. Hava Yolundaki Yabancı Cismi Çıkarmaya Yönelik İlk Yardım Yapabilme Becerisi.....	6
6. Glukometre ile Kan Şekeri Ölçümü Yapabilme ve Değerlendirebilme Becerisi	7

MİKROSKOP KULLANABİLME BECERİSİ

AMAÇ: Mikroskop kullanabilme becerisini kazanmak

GEREKLİ MALZEMELER: Mikroskop, mikroskop örtüsü, masa, preparat

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
1. Mikroskop gövde kolu üzerinden tutularak ve altından destekleyerek masaya yerleştirdi (Objektif lenslerin sabit olmadığını ve mikroskobun eğik taşınmasında düşebileceğini bilir)		
2. Mikroskobun parçalarının tam olup olmadığını ve hareket edip etmediğini kontrol etti		
3. Mercek sistemleri yumuşak bir bez ile temizledi		
4. Aydınlatma sistemi açtı		
5. Diyafram kontrol etti		
6. Okülerlerin aralığı göze göre ayarladı		
7. Kondansöre yeterli düzeyde ışığın gelip gelmediğini kontrol etti		
8. Kontrol işlemi okülerden bakarak tekrar etti		
9. Makro vida ile tablayı en alt seviyeye getirdi		
10. Preparat örnek üstte kalacak şekilde tablaya yerleştirdi		
11. Tabla üstündeki kısıklar yardımıyla preparatı sabitledi		
12. Revolverin döndürülmesiyle büyütme gücü en düşük olan objektif (4x) preparat üzerindeki doku ile aynı hizaya getirdi		
13. Makro vida ile tablayı, net bir görüntü elde edilinceye kadar yukarı kaldırdı		
14. Revolveri saat yönünde çevirerek 10x büyütme gücüne sahip objektife geçirdi		
15. Mikro vida kullanılarak görüntünün netliği sağladı (10x, 40x ve 100x büyütme gücüne sahip objektiflerle inceleme yapılırken görüntü netliğini sağlamak için sadece mikro vidanın kullanılması gerektiğini bilir ve bu aşamada asla makro vida ile netleştirme yapmadı)		
16. Basit görüntüleme işlemlerinde 100x'lik objektifin kullanılmasına gerek olmadığını, ancak kullanılacaksa mutlaka immersiyon yağı ile birlikte kullanılması gerektiğini, aksi takdirde net bir görüntü elde edemeyeceğini bilir. (İmmersiyon yağı kullandıktan sonra objektif lensi ve preparatı özel solüsyonu ile temizleyeceğini bilir)		
17. İnceleme bittikten sonra preparat mikroskop tablasından alır		
18. Revolver çevrilerek düşük büyütme gücü olan objektif (4x) görüş eksenine geri getirir		
19. Makrovida kullanılarak tabla en alt düzeye indirir		
20. Işık (aydınlatma sistemi) kaynağı kapatır		
21. Yumuşak bir bez kullanarak optik kısımlar ve tablayı temizler		
22. Mikroskobun örtüsü örter		
23. Mikroskop tutma kolundan kaldırılarak yerine/dolabına yerleştirir		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

EL YIKAMA BECERİSİ

AMAÇ: El yıkama becerisini kazanmak

GEREKLİ MALZEMELER: Lavabo, temiz su, sabun, kağıt havlu

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
1. Gerekli malzemenin varlığını kontrol etti		
2. Takılarını ve saati çıkararak bilek seviyesi yıkanacak şekilde kollarını sıvadı		
3. Musluğu açtı		
4. Ellerini su ile ıslattı		
5. Eline 3-5 mL sıvı sabun aldı		
6. Bir miktar su ile sabunu köpürttü		
7. Eli iyice köpüklüken musluk vidasını sabunladı		
8. Musluk vidasını kapattı		
9. Avuç içini diğer avuç içine alarak ovalama hareketini tekrarladı		
10. Sağ avuç içine sol elin sırtı gelecek şekilde yerleştirdi, ovalayarak beş kez tekrarladı. Aynı hareketi diğer eli için de yaptı		
11. Sağ el avuç içini, sol el sırtına koyarak parmak araları birbirinin içine gelecek şekilde ovdu. Aynı hareketi diğer eli için de yaptı		
12. Sağ el parmak sırtlarını, sol elin avuç içine gelecek şekilde yerleştirerek ovaladı. Aynı hareketi sol eli için de yaptı		
13. Sağ el başparmağını, sol avuç içine alıp rotasyonel olarak beş kez ovaladı. Aynı hareketi sol eli için de yaptı		
14. Sağ el parmak ucu iç kısımlarını, sol el avuç içine gelecek şekilde koydu ve ovaladı. Aynı hareketleri sol el parmak uçları için de yaptı		
15. Musluk vidasını açtı		
16. Ellerini iyice duruladı		
17. Musluk vidasını duruladı ve musluğu kapattı		
18. Ellerini kağıt havluyla iyice kuruladı		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

SARGI-BANDAJ UYGULAYABİLME BECERİSİ

AMAÇ: Bandaj uygulama becerisini kazanmak

GEREKLİ MALZEMELER: Maket ve elastik bandaj

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
1. Hastaya yapılacak işlem için bilgi verdi		
2. Alt ekstremitte için 15 veya 20 cm, üst ekstremitte için 5, 8 veya 10 cm'lik elastik bandajı hazırladı		
3. Hastanın bandaj uygulanacak olan ekstremitesindeki giysileri çıkardı/çıkarmasını söyledi		
4. Uygulama yapılacak ekstremitteye uygun pozisyon verdi		
5. Bandajı bir elinde ve üstte tutarken, serbest ucunu diğer elle tuttu		
6. Alt ekstremitte ve üst ekstremitte parmaklar açıkta kalacak şekilde, bandajın açılma yönünde, sıkı olmadan, bir önceki bandajın yarısını örtecek biçimde, distalden proksimale doğru elastik bandajı sardı		
7. Eklem kıvrımında çaprazlayacak ve "8" şekli oluşturacak biçimde bandaj uygulamasını yaptı		
8. Bandajlama işleminden sonra bandajın serbest ucunu sabitledi		
9. Uygulama sonrası bandajın gerginliğini ve kan dolaşımını kontrol etti		
10. Hastadan bandajın sıklığı ile ilgili geribildirim aldı		
11. Hastaya bandajlı ekstremitenin elevasyonda tutulması gerektiğini açıkladı		
12. Hastaya bandajlı ekstremitesinde olası dolaşım problemlerine ilişkin bilgi verdi		
13. Hastaya bandajın kullanılması gereken süreyi söyledi, klinik kontrol için yönlendirdi		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

SERVİKAL BOYUNLUK UYGULAYABİLME BECERİSİ

AMAÇ: Boyun travmasına uğramış bir hastada boyunluk takma becerisi kazanmak

GEREKLİ MALZEMELER: Maket, servikal boyunluk, iki adet sünger ya da havlu

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
1. Hastayı yerinden oynatmadı		
2. Hastanın boynunu oynatmadı		
3. İşlemi hastaya açıkladı		
4. Hastanın başını nötr pozisyonda ve orta hatta olacak şekilde tuttu		
5. Hastanın boynundaki takıları ve küpeleri çıkardı		
6. Boyunluğunu açarak çene kısmını kıvrıdı ve takma pozisyonuna getirdi		
7. Hastanın boynunu sabit tutarken, boyunluğun düz ve geniş olan kısmını boyunun altından geçirdi		
8. Boyunluğun kıvrımlı bölümünü çeneye oturacak şekilde yerleştirdi ve yandan kilitledi		
9. Boyunluğun stabilitesini hafifçe kontrol etti		
10. Hastanın hava yolu açıklığını ve boyun damarlarının baskı altında olup-olmadığını kontrol etti		
11. Boyunluk altında kalan kulak memesi ve kepçesini çıkardı		
12. Boyunun her iki yanına sünger ya da rulo havlu koyarak, baş ve boyunu sabitledi		
13. Ellerini yıkadı		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

HAVA YOLUNDAKİ YABANCI CİSMİ ÇIKARMAYA YÖNELİK İLK YARDIM YAPABİLME BECERİSİ

AMAÇ: Beceri basamaklarını doğru ve uygun sırada uygulayarak hava yolundaki yabancı cismi çıkarmaya yönelik ilk yardım yapabilme becerisini kazandırmak

GEREKLİ MALZEMELER: Maket

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
1. Hava yolundaki tıkanıklık ciddi mi, hafif mi? Ayrımını yaptı		
2. Hafif tıkanıklık durumunda hastanın kendiliğinden olan solunumu ve öksürmesini destekledi ve müdahale etmeden bekledi, durum ciddileşirse bir sonraki basamağa geçti		
3. Bilinci açık ise hastanın yanında ya da arkasında durarak, bir elinin avuç içi (ayası) ile hastanın sırtına (skapulalar arasına) bir kez hızla ve kuvvetli bir şekilde vurdu		
4. Yabancı cisim çıkmaması halinde 3. basamağı beş kez tekrarladı		
5. Yabancı cisim çıkarsa durdu, çıkmazsa bir sonraki basamağa geçti		
6. Abdominal bası (Heimlich manevrası) uyguladı (1 yaş altındakilere yapılmayacağını söyledi); hastanın arkasına geçti, bir elini yumruk haline getirip, başparmak tarafı ile epigastriyuma yerleştirdi, diğer eli ile yumruk yapılmış olan elini tuttu, önden-arkaya ve aşağıdan yukarıya doğru kuvvetlice bastırdı		
7. Yabancı cismin çıkması durumunda durdu, çıkmaz ise 6. basamağı beş kez tekrarladı		
8. Yabancı cisim çıkmaması durumunda sırasıyla 3.-4. basamağı ve 6. basamağı uyguladı		
9. Hastanın bilinci kapanırsa, sert zemin üzerine yatırdı		
10. Acil Tıbbi Yardım çağrılmasını aktive etti (112'nin aranmasını sağladı)		
11. Temel yaşam desteği uyguladı/uygulaması gerektiğini söyledi		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

GLUKOMETRE İLE KAN ŞEKERİ ÖLÇÜMÜ YAPABİLME VE DEĞERLENDİREBİLME BECERİSİ

AMAÇ: Beceri basamaklarını doğru ve uygun sırada uygulayarak glukometre ile kan şekeri ölçümü yapabilme ve değerlendirebilme becerisini kazandırmak

GEREKLİ MALZEMELER: Glukometre, kan şekeri ölçüm çubuğu, lanset, pamuk, antiseptik solüsyon, eldiven

BASAMAKLAR	UYGULADI	UYGULAMADI
Glukometrenin kalibrasyonu		
1. Ölçümde kullanılacak malzemeleri kontrol etti		
2. Kalibrasyonda kullanılacak kalibrasyon çubuğu ve ölçüm çubuğunun son kullanma tarihlerini ile kutu üzerindeki kodların aynı olduğunu kontrol etti		
3. Kalibrasyon çubuğunu glukometre cihazına yerleştirdi (Cihazın otomatik olarak kalibrasyonunu kontrol etti)		
4. Cihaz ekranında görülen kodun kalibrasyon çubuğu ve ölçüm çubuğu kutusu üzerindeki kod ile aynı olduğunu doğruladı		
Glukometre ile kan glukozunun ölçümü		
1. Hastaya işlem hakkında bilgi verdi		
2. Ellerini yıkadı ve eldiven giydi		
3. Glukoz ölçüm çubuğunu kutusundan çıkardı, kutunun kapağını kapattı		
4. Glukometre cihazına ölçüm çubuğunu tam olarak oturana kadar hafifçe iterek yerleştirdi (cihaz ekranı otomatik olarak açılacaktır)		
5. Hastanın uygulama yapılacak parmağının iç yüzeyini alkollü pamukla sildi ve kurummasını bekledi		
6. Parmak ucunu delmede kullanılacak lanseti delme aparatına yerleştirdi		
7. Alkollü pamukla silinmiş ve kurumuş olan parmak ucunu lansetle deldi		
8. Hastanın parmağının distal boğumunu hafifçe sıkarak kan birikmesini sağladı		
9. İlk damla kanı kuru bir pamukla sildi		
10. Parmağı tekrar hafifçe sıktı ve ikinci damla kanı cihazdaki çubuğun ölçüm alanını tamamen kaplayacak şekilde uyguladı (test işlemini otomatik olarak başlayacaktır)		
11. Parmak ucuna kuru pamukla tampon yaptı		
12. Glukometre cihazının ekranında görüntülenen değeri kaydetti		
13. Ölçüm çubuğunu cihazdan çıkarttı		
14. Kullanılan çubuk, pamuk, lanset gibi sarf malzemeleri tıbbi atık kutusuna attı		
15. Eldivenleri çıkarttı ve ellerini yıkadı		

Değerlendiren Öğretim Üyesi Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza: